EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 5.8.2016
COM(2016) 497 final

2016/0245 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS,

millega lubatakse Poola Vabariigil jätkata meetme kohaldamist, millega tehakse erand direktiivi 2006/112/EÜ (mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi) artikli 26 lõike 1 punktist a ja artiklist 168

SELETUSKIRI

Vastavalt 28. novembri 2006. aasta direktiivi 2006/112/EÜ (mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi) (edaspidi „käibemaksudirektiiv“) artikli 395 lõikele 1 võib nõukogu ühehäälselt komisjoni ettepaneku põhjal anda igale liikmesriigile loa võtta erimeetmeid kõnealuse direktiivi sätetest erandite tegemiseks eesmärgiga lihtsustada käibemaksu kogumist või hoida ära teatavat liiki maksudest kõrvalehoidumist või maksustamise vältimist.

Kirjas, mille komisjon registreeris 8. veebruaril 2016, taotles Poola käibemaksudirektiivi artiklist 168 tehtud erandi pikendamist, et jätkata sisendkäibemaksu mahaarvamisõiguse piiramist teatavate mootorsõidukitega seotud kulude suhtes. Käibemaksudirektiivi artikli 395 lõike 2 kohaselt teatas komisjon 6. juuni 2016. aasta kirjaga Poola taotlusest teistele liikmesriikidele. Komisjon teatas 8. juuni 2016. aasta kirjaga Poolale, et tal on taotluse hindamiseks kogu vajalik teave.

1. ETTEPANEKU TAUST

Käibemaksudirektiivi artiklis 168 on sätestatud, et maksukohustuslasel on õigus arvata maha selliste ostude puhul tasutud käibemaks, mida tehakse maksustatavate tehingute tarbeks. Sama direktiivi artikli 26 lõike 1 punktis a on ette nähtud, et ettevõtte vara hulka kuuluvate kaupade kasutamist isiklikuks tarbeks tuleb käsitada tasu eest teenuste osutamisena, kui nendelt kaupadelt oli käibemaks mahaarvatav.

Kõnealuse süsteemi kohaselt on lubatud isikliku kasutuse eest esialgselt mahaarvatud käibemaksu tagastamine.

Mootorsõidukite puhul on kõnealust süsteemi raske kohaldada paljudel põhjustel, eelkõige seetõttu, et keeruline on täpselt eristada mootorsõiduki kasutamist ettevõtluse ja muul kui ettevõtluse eesmärgil. Aruannete koostamine ja kontrollimine on lisakoormus nii ettevõtjatele kui ka maksuhalduritele. Võttes arvesse asjaomaste sõidukite suurt arvu, võib isegi väikesemahuline isiklik kõrvalehoidumine põhjustada märkimisväärset maksutulude vähenemist.

Piirangu taotletud protsendimäär on 50 %. See põhineb Poola enda hinnangul ning ettepaneku tingimuste kohaselt vaadatakse see läbi, kui Poola esitab taotluse pikendada meedet pärast 2019. aastat.

Poolal lubatakse praegu nõukogu rakendusotsuse 2013/805/EL[1] alusel piirata teatavate muude mootorsõidukite kui sõiduautode ostmisel, ühendusesisesel omandamisel, impordil, üürimisel, liisimisel või muude samalaadsete kokkulepete korral maha arvatavat käibemaksu 50 %ni ja maksimaalselt 6 000 Poola zlotini. Kõnealune otsus kehtib kuni 31. detsembrini 2016.

Poola teatab, et kõnealuse erandi tegemise taotluse põhjused ei ole muutunud ja on sarnased eelmises taotluses kirjeldatutega. Erandi tegemise taotluses nähakse ette nõukogu eespool nimetatud otsuses sätestatud korra jätkumine.

Piirang kehtiks üksnes selliste mootorsõidukite suhtes, mida ei kasutata ainult ettevõtluse eesmärgil, ning nende sõidukitega seotud kulude suhtes.

Nimetatud erand hõlmab osaliselt ka sisendkäibemaksu mahaarvamisõiguse piiramist 50 %ni erandiga hõlmatud mootorsõidukite kütuse ostmisel ja muude käitamiskulude korral, sh kõnealuste sõidukite remondi- ja hoolduskulud, ning kõnealuste sõidukite ja nende

[1] Nõukogu 17. detsembri 2013. aasta rakendusotsus, millega lubatakse Poola Vabariigil kohaldada meetmeid, millega tehakse erand direktiivi 2006/112/EÜ (mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi) artikli 26 lõike 1 punktist a ja artiklist 168 (ELT L 353, 28.12.2013, lk 51).

kasutamisega seotud tarnete või teenuste kulude korral, sh nende sõidukite ümberehitamise või osade kokkupanemisega seotud kulud (v.a ainult ettevõtluse eesmärgil kasutatavate sõidukite ümberehitamise või osade kokkupanekuga seotud kulud, nt taksomeetri kokkupanek).

Poola märgib, et käesoleva erandiga hõlmatud mootorsõidukeid võib nende ehituse tõttu hõlpsasti kasutada ka muul kui ettevõtluse eesmärgil.

Teatavat liiki mootorsõidukid, nimelt enam kui üheksa istekohaga (sealhulgas juhi istekoht) ja suurimat lubatud täismassi 3 500 kg ületavad sõidukid, jäetakse mahaarvamisõiguse piirangust siiski välja ning nende suhtes kohaldatakse tavaeeskirju. Seega hõlmab kohaldamisala peamiselt sõiduautosid, kaubikuid, pikapeid ja mootorrattaid. Erandit ei kohaldataks ka eranditult edasimüügiks või tasu eest üüri-, rendi- või liisinglepinguga või muude sarnaste lepingutega kasutamiseks või vähemalt kümne inimese (sealhulgas juht) veoks ette nähtud sõidukite suhtes.

Poola taotles, et tal lubataks 31. detsembrini 2019 jätkata algse mahaarvamise piiramist kindlaksmääratud protsendimääraga ja samas vabastada ettevõtjad käibemaksu arvestamisest sõiduki kasutamiselt isiklikuks tarbeks. Kõnealuse erandi tõttu langeb ära vajadus pidada üksikasjalikku arvestust iga sellise autoga tehtud erasõitude üle ja arvestada käibemaksu auto isiklikuks tarbeks kasutamiselt. Seepärast tuleb kõnealust erandit käsitada eelkõige lihtsustusmeetmena. Sellega lihtsustatakse süsteemi kõigi asjaosaliste jaoks ja tagatakse, et saaks kogutud maksu osa, mille maksmisest oleks vastasel juhul hoidutud.

Poola esitatud teabest ilmneb, et mitmesuguse kasutusotstarbega ametiautosid kasutatakse ettevõtluse eesmärgil endiselt umbes 50 % juhtudest. Seepärast tundub taotletud erand olevat põhjendatud. Tavaliselt on erandid ajaliselt piiratud, et oleks võimalik hinnata erimeetme asjakohasust ja tõhusust. Seepärast peaks mis tahes pikendamine olema ajaliselt piiratud, et oleks võimalik hinnata, kas tingimused, millel erand põhineb, ikka veel kehtivad.

Seepärast tehakse ettepanek, et luba antakse kuni 31. detsembrini 2019 ning et Poola peab esitama 1. aprilliks 2019 aruande, milles vaadatakse läbi ka kohaldatava piirangu määr, kui erandit kavatsetakse pärast 2019. aastat pikendada.

Erand mõjutaks liikmesriigi poolt lõpptarbimisetapil kogutava maksutulu summat üksnes tühises ulatuses.

- **Kooskõla poliitikavaldkonnas kehtivate sätetega**

Direktiivi 2006/112/EÜ artikliga 176 on ette nähtud, et nõukogu määrab kindlaks kulud, millelt käibemaksu maha ei arvata. Kuni kõnealuste kulude kindlaksmääramiseni lubatakse liikmesriikidel säilitada 1. jaanuaril 1979 kehtinud erandid. Seepärast kehtivad mitmed senist olukorda säilitavad sätted, millega piiratakse õigust arvata maha mootorsõidukitega seotud käibemaksu.

Hoolimata varasematest algatustest kehtestada eeskirjad selle kohta, milliste kulukategooriate korral võib mahaarvamisõigust piirata,[2] on selline erand asjakohane seni, kuni kõnealuseid eeskirju ELi tasandil ühtlustatakse.

[2] KOM(2004) 728 (lõplik) – Ettepanek: Nõukogu direktiiv, millega muudetakse direktiivi 77/388/EMÜ käibemaksukohustuse lihtsustamiseks (ELT C 24, 29.1.2005, lk 10), tühistatud 21. mail 2014 (ELT C 153, 21.5.2014, lk 3).

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

- **Õiguslik alus**

Käibemaksudirektiivi artikkel 395.

- **Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)**

Võttes arvesse käibemaksudirektiivi sätet, millel ettepanek põhineb, kuulub ettepanek Euroopa Liidu ainupädevusse. Subsidiaarsuse põhimõtet seetõttu ei kohaldata.

- **Proportsionaalsus**

Otsus käsitleb liikmesriigile tema enda taotlusel antud luba ja sellega ei määrata mingeid kohustusi.

Erandi piiratud ulatust arvestades on erimeede kooskõlas taotletava eesmärgiga, st hoida ära teatavat liiki maksudest kõrvalehoidumist või maksustamise vältimist ning lihtsustada käibemaksu kogumist konkreetses sektoris.

- **Vahendi valik**

Kavandatud õigusakt(id): nõukogu rakendusotsus.

Muud meetmed ei oleks asjakohased järgmisel põhjusel.

Nõukogu direktiivi 2006/112/EÜ artikli 395 kohaselt on erandi tegemine ühistest käibemaksueeskirjadest võimalik vaid komisjoni ettepaneku põhjal nõukogus ühehäälselt antud loa alusel. Nõukogu rakendusotsus on ainus sobiv õigusakt, sest selle saab adresseerida üksikule liikmesriigile.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISTE TULEMUSED

- **Konsulteerimine sidusrühmadega**

Käesolev ettepanek põhineb Poola esitatud taotlusel ja käsitleb ainult kõnealust liikmesriiki.

- **Eksperdiarvamuste kogumine ja kasutamine**

Välisekspertide arvamusi ei olnud vaja kasutada.

- **Mõjuhinnang**

Ettepaneku eesmärk on vältida käibemaksust kõrvalehoidumist ja lihtsustada maksu kogumise menetlust, mistõttu on selle võimalik mõju positiivne nii ettevõtjatele kui ka maksuhalduritele. Poola käsitab lahendust sobiva meetmena, mis on võrreldav muude kehtinud ja kehtivate eranditega.

4. MÕJU EELARVELE

Ettepanek ei mõjuta negatiivselt ELi eelarvet.

5. MUU TEAVE

Ettepanek sisaldab aegumisklauslit; erandi kohaldamisaeg lõpeb automaatselt 31. detsembril 2019.

Juhul kui Poola peab ikka veel vajalikuks erandit tegeva meetme pikendamist pärast 2019. aastat, tuleks komisjonile hiljemalt 1. aprilliks 2019 esitada uus hindamisaruanne koos pikendamistaotlusega.

2016/0245 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS,

millega lubatakse Poola Vabariigil jätkata meetme kohaldamist, millega tehakse erand direktiivi 2006/112/EÜ (mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi) artikli 26 lõike 1 punktist a ja artiklist 168

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse nõukogu 28. novembri 2006. aasta direktiivi 2006/112/EÜ, mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi,[3] eriti selle artiklit 395,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

(1) Direktiivi 2006/112/EÜ artikliga 168 on ette nähtud, et maksukohustuslasel on õigus arvata maha selliste kaupade ja teenuste eest tasutud käibemaks, mida ta kasutab maksustatavate tehingute tarbeks. Kõnealuse direktiivi artikli 26 lõike 1 punktis a nõutakse käibemaksu arvestamist, kui ettevõtte vara kasutatakse maksukohustuslase või tema töötajate isiklikuks tarbeks või üldiselt muul kui ettevõtluse eesmärgil.

(2) Rakendusotsusega 2013/805/EL[4] lubati Poolal kuni 31. detsembrini 2016 piirata mahaarvamisõigust käibemaksu suhtes, mida on makstud teatavatelt ostetud, üüritud, renditud või liisitud maantee-mootorsõidukitelt ja nendega seotud kuludelt, ning vabastada maksukohustuslane piiranguga hõlmatud, muul kui ettevõtluse eesmärgil kasutatavate sõidukite käibemaksu arvestamisest.

(3) Kirjas, mis saabus komisjoni 8. veebruaril 2016, taotles Poola luba seoses teatavate maantee-mootorsõidukite ja nendega seotud kuludega jätkata selliste erimeetmete kohaldamist, millega tehakse erand direktiivi 2006/112/EÜ sätetest, milles käsitletakse maksukohustuslase õigust arvata ostetud kaupadelt ja teenustelt maha makstud käibemaks, ning sätetest, millega nõutakse ettevõtte vara isikliku kasutamisega seotud käibemaksu arvestamist.

(4) Kooskõlas direktiivi 2006/112/EÜ artikli 395 lõike 2 teise lõiguga teavitas komisjon 6. juuni 2016. aasta kirjaga teisi liikmesriike Poola taotlusest. Komisjon teatas 8. juuni 2016. aasta kirjaga Poolale, et tal on taotluse hindamiseks kogu vajalik teave.

(5) Kooskõlas otsuse 2013/805/EL artikli 3 lõike 2 teise lõiguga esitas Poola komisjonile koos pikendamistaotlusega aruande kõnealuse otsuse kohaldamise kohta, milles oli läbi vaadatud ka kohaldatava käibemaksu mahaarvamise õiguse piirangu protsendimäär. Praegu olemasoleva teabe alusel on Poola seisukohal, et 50 % määr on endiselt põhjendatud. Selleks et vältida topeltmaksustamist, tuleb piirangu

[3] ELT L 347, 11.12.2006 , lk 1.

[4] Nõukogu 17. detsembri 2013. aasta rakendusotsus 2013/805/EL, millega lubatakse Poola Vabariigil kohaldada meetmeid, millega tehakse erand direktiivi 2006/112/EÜ (mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi) artikli 26 lõike 1 punktist a ja artiklist 168 (ELT L 353, 28.12.2013, lk 51).

rakendusalas tühistada nõue arvestada käibemaksu mootorsõidukite muul kui ettevõtluse eesmärgil kasutamise puhul. Kõnealused meetmed on põhjendatud vajadusega lihtsustada käibemaksu kogumise menetlust ning vältida ebaõigest arvepidamisest ja vale maksudeklaratsiooni esitamisest tulenevat maksudest kõrvalehoidumist.

(6) Teatavat liiki mootorsõidukid jäetakse erimeetme kohaldamisalast välja, kuna nende muul kui ettevõtluse eesmärgil kasutamist käsitatakse ebaolulisena nende olemuse või äritegevuses kasutatava otstarbe tõttu. Seepärast ei tuleks erimeetmeid kohaldada enam kui üheksa istekohaga (sealhulgas juhi istekoht) või suurimat lubatud täismassi 3 500 kg ületavate sõidukite suhtes. Lisaks sellele ei piirata õigust arvata käibemaks maha selliste mootorsõidukitega seotud kuludelt, mida maksukohustuslane kasutab ainult ettevõtluse eesmärgil.

(7) Erimeetmete kohast mahaarvamisõiguse piirangut tuleks kohaldada käibemaksu suhtes, mida on makstud ostetud, ühendusesiseselt omandatud, imporditud, üüritud või liisitud konkreetsetelt maantee-mootorsõidukitelt ja nendega seotud kuludelt, sealhulgas ostetud kütuselt.

(8) Kõnealuste erandite kohaldamise pikendamist tuleks ajaliselt piirata, et oleks võimalik hinnata nende tulemuslikkust ja asjakohast protsendimäära. Seepärast tuleks Poolale anda luba jätkata kõnealuse meetme kohaldamist piiratud ajavahemiku jooksul kuni 31. detsembrini 2019.

(9) Kui Poola peab vajalikuks kõnealust tähtaega pärast 2019. aastat veelgi pikendada, tuleks komisjonile hiljemalt 1. aprilliks 2019 esitada meetme kohaldamist käsitlev aruanne, milles vaadatakse läbi kohaldatava piirangu määr, ning tähtaja pikendamise taotlus.

(10) Erandi kohaldamine mõjutab lõpptarbimise etapis kogutud käibemaksutulude kogusummat üksnes tühises ulatuses ning see ei mõjuta käibemaksust tulenevaid liidu omavahendeid.

(11) Rakendusotsust 2013/805/EL tuleks vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Rakendusotsust 2013/805/EL muudetakse järgmiselt.

Artikkel 3 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 3

1. Käesolev otsus kehtib kuni 31. detsembrini 2019.

2. Käesolevas otsuses sätestatud meetmete pikendamise taotlus tuleb komisjonile esitada 1. aprilliks 2019. Taotlusele tuleb lisada aruanne, mis sisaldab käesoleva otsuse alusel kohaldatava käibemaksu mahaarvamise õiguse piirangu protsendimäära läbivaatamist.“

Artikkel 2

Käesolevat otsust kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2017.

Artikkel 3

Käesolev otsus on adresseeritud Poola Vabariigile.

Brüssel,

Nõukogu nimel
eesistuja